

قلم‌هایی برای قدم‌های اربعین

گفت‌وگو با نویسندگان آثاری که با موضوع اربعین نوشته شده‌اند

۱۰

جای کارهای مذهبی در سینما خالی است

گفت‌وگو با محمدرضا ورزی، کارگردانی که «ستاره خضرا» را درباره امام حسین ساخته

۱۱

یادگرفتهام دنبال نگاه امام حسین و باشم

گفت‌وگو با جواد جلاوش که بیشترین مستند را درباره راهپیمایی اربعین ساخته است

۱۲

پنجشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۴۰ | ۱۸ صفر ۱۴۴۴ | شماره ۱۷۹۵

همیشه یک روز هفتم

عکس: مصدق باقری

نگاه

اگر پیاده‌روی اربعین نبود؟

... یکی از روش‌های بررسی پدیده‌های اجتماعی، آن است که ببینیم آن پدیده چه چیزی نیست یا اگر این پدیده نبود، چه می‌شد. مثلاً گیدنز برای تعریف جهانی شدن می‌گوید که جهانی شدن چه چیزی نیست. در این نوشتار به این سؤال می‌پردازیم که اگر راهپیمایی اربعین نبود، چه می‌شد؟

محمد آقاسی جامعه‌شناس

جاماندگان راهپیمایی اربعین

شهرن

مثل هر سال جاماندگان از راهپیمایی اربعین در شهر ری، خود را به حرم حضرت عبدالعظیم (ع) می‌رسانند. مسیر اصلی راهپیمایی جاماندگان اربعین از خیابان فدائیان اسلام، حدفاصل بزرگراه آزادگان تا حرم حضرت عبدالعظیم (ع)، خیابان شهید رجائی، حدفاصل بزرگراه آزادگان تا خیابان فدائیان اسلام و خیابان ورامیس حدفاصل پل تقی‌آباد تا میدان بسنج تعیین شده است.

تهران

برای ساکنان محدوده مرکزی شهر، امسال هم پیاده‌روی جاماندگان در شهر تهران از ساعت ۷ صبح از میدان آیینی امام حسین (ع) به سمت حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) آغاز می‌شود و تا ساعت ۱۸ ادامه دارد. همچنین در طول مسیر، موکب‌ها و غرفه‌های برای پذیرایی از زائران برپاست و تا پایان زمان راهپیمایی به زائران خدمت‌رسانی می‌کند.

مشهد

در شهر مقدس مشهد هم مسیره پیاده‌روی معنوی برای جاماندگان از راهپیمایی اربعین حسینی در نظر گرفته شده است. عزاداران حسینی در مشهد همزمان با روز اربعین از میدان ۱۵ خرداد مشهد حرکت می‌کنند و این پیاده‌روی پر شور را تا حرم مطهر امام هشتم (ع) ادامه می‌دهند. این راهپیمایی یکی از بزرگ‌ترین راهپیمایی‌های مذهبی کشورمان است.

شیراز

در شهر شیراز امسال پیاده‌روی جاماندگان اربعین با عنوان سفیر عشق برگزار می‌شود. مبدأ این مراسم از میدان شهدای شیراز خواهد بود و جاماندگان از اربعین حسینی، به سمت بلوار شهید چمران، موکب «عزیزم حسینی» (پیست اسکیت) حرکت می‌کنند. این راهپیمایی معنوی امسال از ساعت ۶:۳۰ صبح روز اربعین در طرف سومین حرم اهل بیت (ع) آغاز می‌شود.

سمنان

در سمنان پیاده‌روی اربعین حسینی از میدان امام رضا (ع) به سمت مصالحی امام خمینی (ره) می‌شود. این شهر بر پایه این مسئله است که در این مسیر پیاده‌روی خود را با یک موکب‌ها همراه می‌کنند. در این سفر راهی سمنان به سمت بسطام امامزاده سیدابوالقاسم (ع) انجام می‌دهند. در گمرک مسیره پیاده‌روی از گلزار شهدا به سمت امامزاده اسماعیل انجام خواهد شد.

گفت‌وگو با جواد فروغ، قهرمان تیراندازی المپیک که امسال هم مسافر اربعین است

مهمان نواز عه عراق‌ها شگفت‌زده ام کرد

مهرداد رسولی

روزهای نزدیک به اربعین برای عشاق امام حسین (ع) فرصتی برای با هم بودن و حرکت به سوی یک مقصد مشترک است. پیاده‌روی اربعین اساساً چنین ماهیتی دارد و هر سال از مردم عادی گرفته تا هنرمند و ورزشکار فقیر و غنی را به یک نقطه مشترک می‌رساند. جواد فروغی، قهرمان المپیک توکیو، یکی از ورزشکاران مطرح ایرانی است که امسال هم در کوران اردوهای آماده‌سازی تیم ملی تیراندازی برای حضور در مسابقات جهانی که کمتر از یک ماه دیگر در مصر برگزار می‌شود، برای دومین بار راهی کربلا شد و می‌گوید با دست پر برگشته است. او حضور در راهپیمایی اربعین و سفر به کربلا را مصداق شعری از شیخ اجل می‌داند که می‌گوید چون عشق حرم باشد سبیل است بیابان‌ها. جواد فروغی خانه کوچکش در دهلران را واقف خدمت‌رسانی به مسافران اربعین کرد و خودش راهی کربلا شد. او می‌گوید اگر قرار به پذیرایی از زائران امام حسین (ع) باشد، کسی به پای شیعیان عراقی نمی‌رسد.

بیشتر کسانی که پای ثابت پیاده‌روی اربعین هستند معتقدند امام حسین (ع) باید تطبیق تا مهمان سیدالشهدا به مقصد برسد، چطور شد امسال هم به جمع زائران حسینی پیوستید؟

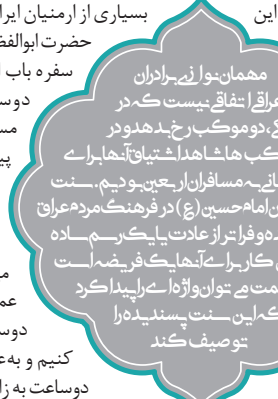
ما فاصله زیادی با مسابقات جهانی تیراندازی نداریم و به همین خاطر اردوهای فشرده‌ای را از ۱۵ مهرماه شروع می‌شود و الان در اردوی آماده‌سازی هستیم. برای همین فکر می‌کردم امسال مسافرت کربلا نخواهم بود. سال قبل که برای نخستین‌بار در راهپیمایی اربعین حضور پیدا کردم، فرصت زیادی داشتم و ۱۰ روز در موکب درمانی امام حسن مجتبی (ع) به زائران امام حسین (ع) خدمت‌رسانی کردم اما برنامه‌های امسال بسیار فشرده بود و در حساب و کتاب‌هایم به این نتیجه رسیدم که امکان حضور در موکب وجود ندارد. در همان احوال بود که از طرف وزارت ورزش تماس گرفتند و برای یک سفر ۳ روزه به کربلا دعوت کردند. دست بر قضا تاریخ سفر هم به‌گونه‌ای بود که با برنامه‌های من جور درمی‌آمد و اینگونه بود که راهی کربلا شدم. بنابراین درست است که می‌گویند امام حسین (ع) باید زائرش را بطلبد و اگر قرار به زیارت بین‌الرحمین باشد همه چیز خودش جور می‌شود.

برای کسانی که امسال برنامه‌ای برای حضور در راهپیمایی اربعین نداشت، مسافر ۳ روزه به کربلا هم غنیمت است.

دیفاً همینطور است، هر چند که خودم را لایق زیارت حرم سیدالشهدا نمی‌دانم اما احساس می‌کنم طلبیده شدم. اول قرار بود تاریخ سفر از سیزدهم تا شانزدهم شهریور باشد، اما در نهایت از پانزدهم تا هجدهم به تصویب رسید و این

چنان که علمای قدیم همواره خودشان را مقید می‌دانستند که به کربلا بروند و از مسیرهای صعب‌العبر خودشان را بیه بین‌الرحمین می‌رساندند. قدیمی‌ها بعضاً با پستی پیاده و از مسیرهای طولانی که هیچ موکبی در آن وجود نداشت، به کربلا می‌رفتند و بدون تردید این فناطیسی است که زائر از مقصد می‌گیرد. برداشت شخصی من این است که همین جاذبه مردم را مثل رودخانه‌ای که به اقیانوس سرازیر می‌شود به سمت خودش می‌کشاند. زائر وقتی این جمعیت خروشان را می‌بیند که مقصد مشترکی دارند و فقط به یک نقطه فکر می‌کنند انرژی مضاعفی می‌گیرد، ضمن اینکه با وجود موکب‌ها از نظر فیزیکی هم خسته نمی‌شود.

داستان این بود که یک عده مسیحی در مسیر پیاده‌روی اربعین موکب راه انداخته بودند و صلیب به‌دست از زائران امام حسین (ع) پذیرایی می‌کردند. بارها این کلیپ را تماشا کردم و هر بار می‌سیرهای طولانی که هیچ موکبی در آن وجود نداشت، به کربلا می‌رفتند و بدون تردید این فناطیسی است که زائر از مقصد می‌گیرد. برداشت شخصی من این است که همین جاذبه مردم را مثل رودخانه‌ای که به اقیانوس سرازیر می‌شود به سمت خودش می‌کشاند. زائر وقتی این جمعیت خروشان را می‌بیند که مقصد مشترکی دارند و فقط به یک نقطه فکر می‌کنند انرژی مضاعفی می‌گیرد، ضمن اینکه با وجود موکب‌ها از نظر فیزیکی هم خسته نمی‌شود.

ادای نذر در کربلا هم به یکی از سنت‌های راهپیمایی اربعین بدل شده. به عنوان ورزشکاری که در مسابقات بین‌المللی همواره از انتم‌اطهار (ع) مدد می‌جوید امسال نذر خاصی داشتید که در کربلا دادگفتید؟

امسال ترجیح دادم نذر و طلب شخصی نداشتم و به همین خاطر با پیشنهاد همسر خانهای که در دهلران در نزدیکی مرز ایران و عراق داریم را وقف کمک‌رسانی به زائران امام حسین (ع) کردم. قبل از اربعین نتایی مختصری داشتیم و خانه را برای پذیرایی از زائران امام حسین (ع) که به راهپیمایی اربعین می‌رفتند آماده کردم. یک امکانات مختصری هم از تهران به دهلران فرستادم تا پاسخگوی نیازهای زائران باشیم. کسانی که در مسیر کربلا بودند یک شب در این خانه استراحت می‌کردند و یک وعده غذا می‌خوردند تا به مسیر ادامه بدهند.

برخی از مسافران کربلا در بازگشت به ایران خاطرات زیادی از همنشینی با خارجی‌ها و افراد مسیحی روایت می‌کنند که در راهپیمایی اربعین حضور داشتند. در سفر امسال با چنین افرادی مواجه شدید؟ در سفر امسال فرصت چندانی برای حضور بین زائران نداشتم اما یک کلیبی در فضای مجازی دیدم که به‌شدت مرا تحت‌تأثیر قرار داد.

متن کامل مقاله محمد آقاسی را می‌توانید با اسکن این کیوآر کد بخوانید.